

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Præsentis Ecclesiæ Benignitas In Administrando Sacramento Poenitentiae

Francolini, Baldassare

Monachij

VD18 14592614-001

Calumnia IX. Etiam nunc eadem benignitas à melioris notæ Theologis, ac Sacerdotibus, ac proindè à meliori Ecclesiæ parte reprobatur. Disp. IX.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41162

CALUMNIA IX.

Etiā nunc eadem benignitas à melioris notæ Theologis, ac Sacerdotibus, ac proinde à meliori Ecclesiæ parte reprobatur.

DISPUTATIO IX.

Rig. D omninò certum videtur.

Doct. Discr. Unde hæc tanta certitudo?

D. R. Ex oculis

Quis enim non videt, melioris notæ Theologos vestram praxim non sequi?

D. D. Ecqui sunt isti? Cur parcis nominibus?

D. R. Vivi illi sunt, traduci per ora vestra volunt.

D. D. Nomina saltèm extinctos, quos agnovimus, aut agnovere Majores nostri.

D. R. Habes illos, in libris editis recentioribus.

O 3

D. D.

D. D. Nomina librum, ut legere possim,
& tandem agnoscere istos melioris notæ Theo-
logos.

D. R. Nōrunt omnes, & legunt.

D. D. Ego fortè non legi.

D. R. Legisti, sed despicias.

1. *D. D.* Intellego. Castoriensem indigitas.

Ita quidem. Non paucos ille nominat, totas-
que ipsas Synodos recenser, quas sibi favere
tam verè iudicat, quàm verum est, ei favere,
Carolus Borromæus. Igitur hæc fuit opinio
Castoriensis, nempe meliorem Ecclesiæ partem
refragari præsentis consuetudini. Putavit igitur,
ab Ecclesia *eam haberi pro abusu*. Quid
enim potissimum Ecclesia est, nisi melior
pars? Id autem esse ab Alexandro VIII. postea
damnatum nōsti, sed inutiliter nōsti. Quare
excusationem aliquam habet tuus Castoriensis,
tum quia antea scripsit, tum, quia quamvis con-
sentire videatur, non est ausus asserere *rotundè
consuetudinem modernam haberi ab Ecclesia
pro abusu*, ut celeberrimus alter tuus scholæ
Theologus est ausus asserere. Tu verò, qui
post notam huic propositioni à Romano Pon-
tifici inustam, adhuc *eam censes veram*, excu-
sationem nullam habes.

D. R. Unde habes, *eam haberi à me ut
veram*.

2. *D. D.* Habeo ex ore tuo. Tu enim
audita

aditâ Propositione, quam volui esse hujus di-
 putationis titulum, exclamâsti ingenuè, &
 quodam naturæ impetu. *Id omninò certum vi-*
detur. Illa autem, aut ipsa est, aut parùm
 differt à Propositione damnatâ. Quare non
 potest re aliàs dixi, ejurare vos ore damnatos
 mentes, corde tamen retinere. Fortè deci-
 pior, sed patienter tolera deceptionem meam,
 & permittite, ut ostendam, quàm falsa, & malè
 concepta fuerit ea vestræ scholæ Propositio
 propter damnata: *Consuetudo moderna quoad*
administrationem Sacramenti Pœnitentiæ, eti-
am si eam plurimorum hominum sustentet au-
thoritas, & multi temporis diuturnitas confir-
met; nihilominus ab Ecclesiâ non habetur pro
legitima, sed pro abusu.

D. R. Si nihil petis aliud, quàm ut audi-
 re, obsequar.

D. D. Habeo gratias ingentes. Nec abu-
 ter patientiâ tuâ.

Et primò, consuetudinem, quâ admi-
 nistramus Sacramentum Pœnitentiæ malè, *mo-* 3.
dernam appellat: modernum enim dicimus,
 quod recens est, & solius nostri temporis, non
 veterem antiqui. Qui autem moderna sit ea
 consuetudo, quæ à quinque, & amplius se-
 culis cœpit: quæ certè recens non est, ut
 eisdem idem author propositionis fatetur, dicens,
quæ à multâ temporis diuturnitate confirma-
ri. Et

ri. Et quidem mirabile sit, eam recentem, & modernam esse, ejus verò confirmationem antiquam.

4. Secundò, errat in eo, quòd dicit, eam sustentari à plurimorum hominum autoritate. Si isti plurimi homines autoritatem habent in hac re, Doctores sunt. Quâ autem ratione plurimi Doctores sic hallucinantur, ut sustentent, quòd Ecclesia habet pro abusu? Imò, quâ ratione dicuntur homines autoritate præditi, qui sustentant perniciosissimum abusum, & quidem abusum habitum, ut talem, & cognitum ab Ecclesia, adeoque manifestum? Et rursus, quâ ratione Ecclesia tolerat, ut tot homines sustentent abusum ab se cognitum, & in re gravissima, à qua pendet omnium ferè Fidelium adulatorum salus, quemque tollerere absque dubio posset? Error quoque in eo est, quòd hos plurimos Doctores, sustentatores benignitatis, non vult esse omnes Doctores, imò minorem partem, nam eos opponit Ecclesiæ ipsis contraria. Hoc autem est manifestè falsum ex præcedentibus Disputationibus, & præsertim ex disp. 3. ubi ostendi, omnes Parisienses Doctores nascenti huic consuetudini suffragatos fuisse, occasionem ei dedisse Pontifices erga milites crucisignatos indulgentes; nullum aut Pontificem, aut Doctorem seculi decimitertii ei jam in-

val-

rescendi repugnasse, sed potius favisse; nec
 inquam memoria proditum, quod ullus po-
 thea sequentium seculorum Pontifex, aut Ca-
 tholicus Doctor fuerit ei vel minimùm refra-
 gatus.

Tertiò tandem errat in eo, quòd consue-
 tudinem tam sanctis Authoribus natam, tam
 religiosis, doctisque viris innutritam, ab
 omnibus per tot sæcula receptam, vocat abu-
 sum, & abusum habitum & cognitum ab Ec-
 clesia. Rogo enim, de qua Ecclesia loquatur?
 non de antiqua, tunc enim nondum invecta
 erat ista consuetudo, nata, ut ipsi dicitis, sæ-
 culo decimotertio. Non de eâ hujus sæculi
 usque ad sæculum 17. ejusque dimidium,
 quia, ut paulò ante dixi, omnes horum tempo-
 rum Doctores, omnes Ecclesiæ, istam consue-
 tudinem receperunt, Ecclesia autem nequit
 habere pro abusu usum, quem recipit. Lo-
 quitur ergo de Ecclesiâ, quæ fuit hoc postero
 dimidio sæculi 17. Sed Ecclesia judicans de
 usibus Sacramentorum, conflatur Pontificibus,
 & Doctoribus. Si ergo isti habent hanc con-
 suetudinem pro abusu, proferat, qui sint isti?
 Summos Pontifices proferre non potest, nam
 Alexander VII. & Innocentius XI. damna-
 runt quidem aliquas Propositiones laxas, sed
 non præsentem Ecclesiæ consuetudinem in ad-

O 5

mini-

ministrando hoc Sacramento. Hinc illis damnatis, manet eadem, quæ erat antea, Ecclesiæ consuetudo circa administrationem huius Sacramenti. *Ecclesiæ* (inquam) non enim hæc communiter sequebatur damnatas illas opiniones, cum errare ipsa non possit. Et re vera nulla ex damnatis illis propositionibus pertinet ad præsentem Ecclesiæ consuetudinem, & benignitatem, quam hic propugnamus. At è contrâ, Alexander VIII. damnavit expressè sententias huic consuetudini repugnantes, quæ sunt ex damnatis 7. 9. 10. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 20. 21. 22. & 23. Reliqui autem Summi Pontifices potius ei favent, quàm adversentur. Nec proferre potest minores Pontifices, aut privatos Doctores magni nominis. Vidimus enim, quos proferat Castoriensis, nempe aut sibi verè contrarios, aut non fautores, aut nec Doctos, aut errantes.

6. Dicam ego, quos pro se proferre possit. Potest primò proferre Petrum de Osmâ, qui longè ante hæc nostra tempora docuit, *Non per actâ Penitentia Pœnitentes absolvi non debere*, quam propositionem damnavit Sixtus IV. Proferre potest 2. Kemnitium, notæ impietatis Hæreticû, qui in examine Concil. Trid. sub titulo *de Indulg. post. quâ diligenter investigavit, quales fuerint Canonice satisfactiones, & qui pro quotidianis delictis Canones Penitentiales ex Concilio Ancyrano,*

Gratiano, ex Burchardo, & Gratiano, dicit. In hac laborandum fuisse, ut utilissima veteris Ecclesie disciplina, qua hisce profligatis temporibus inopere necessaria esset Ecclesie, sine conscientiarum laqueis restitueretur. Et sub titulo de satisfact. queritur, quod ablegatâ antiquâ consuetudine satisfaciendi ante absolutionem, ceptum fuerit satisfacere post ipsam. Veteris Ecclesie satisfactiones (inquit) imponebantur, & exolvebantur ante Absolutionem, sed pro doctis postea collapsis vetustis illis satisfactionibus, quorum impletio ante satisfactionem flauit abatur, ortum fuit aliud genus satisfactorum. Proferre potest 4. impium Apollatam schismaticum Marcum Antonium de Dominis, qui in lib. de Repub. Christianâ, collectis, quae pertinent ad veteris Pœnitentiæ disciplinam, allatisque omnibus hac super re sententiis Patrum, Cypriani, Ambrosii, & Augustini, quibus valdè significanter exprimitur, quàm difficile Peccator conuertatur ad Deum, & veterum suorum criminum à læso Numine obtineat, invehitur eodem ardore, quo Kemnitius, & quique ipsi, in præsentem consuetudinem absolventi Pœnitentem ante præstitam ab eo satisfactionem, quod olim abhorruere Patres (inquit is præclarus Doct̃or cap. 7.) soliti antea merere, & probare conuersos. Ut Ecclesia, Pœnitentiâ illâ externâ, interna Pœnitentiâ adeo ad remissi.

missionem peccati coram Deo necessaria notitia colligat; & agnoscat, quando rectè & legitime solvendus sit Pœnitens, & ad humilitatē peccatoris, & consequenter ad dispositionē pro abstinenda vera compunctione, rum etiā ad Ecclesie aedificationem, quas ipsas rationes vos afferre soletis. Deum proferre potest Jansenistas omnes. Sed quis, nisi manifestæ hæresis reus, dicat, Ecclesiam ab his solis conflari? Falsum est igitur, modernā consuetudinē haberi ab Ecclesia probatū.

7. Cæterum tantum abest, ut melioris notitæ Theologi damnarint unquam præsentem Ecclesie benignitatem, ut, qui Sanctissimi simul, doctissimi que fuere, eam propugnarint. Summā absque dubio probitate ac doctrina, præ cæteris florere ex antiquis Halensis, Albertus Magnus, S. Raymundus, S. Thomas. D. Bonaventura, S. Antonius, alique multi, qui hos præcipuè duos Sanctissimos, Doctissimos que Ordines Religiosos illustrarunt; at hos ipsos ab omni rigore penitus abhorruisse, patet ex dictis disp. 4. & ex eorum præclarissimis, quæ reliquere, doctrinæ suæ monumentis.

8. Inter Recentiores verò mei Ordinis (ut omittam aliorum Ordinum satis multos) primus, aut inter primos est absque dubio Franciscus Suarius; is autem ipse fuit in his præsertim, quæ pertinent ad hoc Sacramentum, amantissimus benignitatis, sequutus

omnibus ducem tutissimum D. Thomam,
breuiter ostendo.

Docuit 1. Suarius constantissimè tom. 4.
in 3. par. disp. 20. sect. 1. & alibi, Attritio-
nem in hoc Sacramento sufficere, quod ipsum
docuit S. Thomas in 4. d. 17. q. 3. art. 5. q. 1.
& d. 18. q. 1. art. 3. q. 1. ubi in hoc equipa-
rat hoc Sacramentum Baptismo. Et d. 22. q.
1. art. 1. quæst. 3. & d. 24. quæst. 1. art. 3.
quæst. 1. ad 3. Et Opusc. 22. c. 2. ad 7. & ex-
presse in 3. part. quæst. 80. art. 4. ad 2. Hinc
Thomista id ipsum communiter docent, ut,
Deo favente, alibi ostendam. Docuit 2. tom.
1. disp. 15. sect. 5. & disp. 35. sect. 3. cum
D. Thom. in 4. dist. 17. quæst. 3. art. 1. ad 2.
& quæst. 4. non teneri Peccatorem statim post
peccatum conteri, aut confiteri. Docuit 3.
disp. 22. sect. 3. debere quidem in Confessione
multiplicari circumstantias notabiliter aggravan-
tes, in quo fuit benignior S. Thomas, ita tamen
hoc docuit, ut docuerit, esse quoque probabilem
positam sententiam. Docuit 4. disp. 32.
sect. 2. cum D. Thoma Quodlib. 1. art. 12. &
in 4. disp. 17. quæst. 3. quæstiunc. 5. ad 2. de-
bere Confessarium credere Pœnitenti, vel di-
citur contra se, vel pro se; subintellige, nisi sibi
contradicat, ut postea dicetur. Docet 5. ibi-
dem cum omnibus, non oportere, ut Confessor
absolvens absolvere, judicet futurum, ut Pœni-
tens

tens non relabatur. Docuit 6. ibidem, quod
 postea docuit S. Franciscus, ut disp. præced. ostendi,
*non semper debere Confessorem differre absolutio-
 nem Pœnitenti, qui antea non satisfacit obligationi sua;* sed aliquando, præsertim
 cum iterum atque iterum implere promisit, neque
 implevit. Docuit 6. disp. 38. sect. 6. cum D.
 Thom. dist. 14. qu. 1. art. 5. quæstiunc. 1. ad 1.
 & dist. 17. quæst. 3. art. 4. quæstiunc. 4. ad 4.
*propter peccata occulta, non debere imponi Pœ-
 nitentias publicas.* Addit sect. 5. nec debent
 cum publicè quis peccavit, ad pœnitentiam pub-
 licam facillè obligari; sed servatis servandis, quæ
 ibi proponit. Docet 7. ibid. sect. 4. loquen-
 do de veteris Ecclesiæ disciplinâ in imponendis
 Pœnitentiis, falsum esse, quòd septennis Pœni-
 tentia, ut passim à vobis dicitur, imponeretur
 pro singulis mortalibus, quòdque pœnitentiis
 illis Canonicis, punirentur etiam delicta non
 graviora. Nec constare, quòd illæ non pertine-
 rent sæpe ad forum externum potius, quàm
 internum. Demum si pertinebant ad forum
 internum, datum semper fuisse locum arbitrii
 Confessoris, adeoque eos Canones solum fuisse
*quasi Regulam directivam, ut illam Confessor
 sequerentur, quantum expedire censerent.* Et
 rursum, priscam illam aut legem, aut consuetu-
 dinem, antiquatam nunc esse; totumque hoc
 iudicium taxandi Pœnitentias, relictum esse
 præ-

prudenti arbitrio Sacerdotis. Docuit 8. ibi-
 em, debere quidem Confessorem, considera-
 re gravitatem peccatorum, & dispositionem Pœni-
 tentis, servatâque ratione justitiæ, proportio-
 nem satisfactionem imponere, ut colligitur
 in Trid. sess. 14. cap. 8. *Posse tamen ex ratio-
 abili causa (ut docet S. Thom. in addit. qu. 18.
 art. 4. & alii communiter) propter impotentiam,
 vel fragilitatem Pœnitentis, dissimulare, & le-
 viter satisfactionem imponere; monendo Pœ-
 nitentem, illam non esse sufficientem pœnam, sed
 propter ejus indispositionem cum illo benignius
 agere; ne fortè Pœnitens ex levitate pœna occa-
 sionem sumat peccandi, & ut fortasse moveatur
 ad alias voluntarias satisfactiones assumendas.
 Sedque precipuè debere attendere Confessorem,
 ut satisfactionem imponat accommodatam cu-
 rationi, & præservationi à peccatis; in quo oportet
 ut integritatem, & severitatem habeat. Quod
 in hac parte sufficienter Peccatori provideat,
 nunquam in castigatione remissius agat, nun-
 quam graviter erraturum. Et ratio est (inquit)
 in hoc Sacramento, magis intenditur salus
 Pœnitentis, & ejus emendatio, quàm satisfactio
 pœna (quamvis utrumque intendi debeat ex
 Trid.) Si autem gravior satisfactio imponatur,
 quàm fragilitas, vel conditio Pœnitentis patia-
 tur, majori periculo exponitur salus ejus, quàm
 si aliquid de pœna remittatur, quod confirmat,
 quia*

quia hoc etiam in maiorem gloriam Dei cedit, potissimum vult curationem Peccatoris; & alia causa Dei semper manet integra, quia si hic peccator plenè non satisfecerit, in Purgatorio solvet usque ad novissimum quadrantem. Quam doctrinam iterum postea confirmat ex Patribus. Docuit 9. ibidem sect. 3. ex S. Thom. quodlib. 3. art. 28. non semper teneri Confessorem imponere Pœnitentiam per modum precepti, sed posse interdum, aut solùm dare consilium, ut sciat, vel applicare Pœnitentiã aut partem, aut totam, si Pœnitens velit illam assumere, sub illa formã, Si hoc feceris, serviat tibi in satisfactio- nem, nam (inquit) cum hac satisfactio medicinalis sit, debet accommodari dispositioni Pœnitentis. Docuit 10. ibidem sect. 6. cum D. Thom. quodlib. 3. art. 28. non oportere ad hoc, ut aliquid eleveretur ad vim Pœnitentiæ Sacramentalis, quod sit aliquod opus particulare determinatum à Confessore, sed posse hanc elevationem fieri per eam clausulam generalem, *Quidquid boni feceris, & mali sustinueris.*

9. Hæc fuit circa hoc Sacramentum benignitas Suarii; nempe hominis, ut dicebam, doctri- nã, & moribus præstantissimi. Summã illam doctrinã ornatum, fuisse sciunt omnes, non omnes fortè sciunt, summã illum virtute præditum fuisse. Igitur operæ pretium fecero, si id ostendam. Est enim nimis necessarium,

Hisipis quorundam insipientiam redargue-
 qui putant, Theologos benignos, esse homi-
 cupidos, ambitiosos, adultores, venales,
 omnes disciplinæ, Crucis Christi inimicos, &
 in solium amantes. An hujusmodi fuerit Sua-
 reus, de quo agimus (ut omittam Lessium, ali-
 que non minus benignos, & summâ similiter
 doctrinâ, ac probitate insignes) intelliges ex
 quæ habet Philippus Alegambe in Biblio-
 theca Scriptorum Societatis Jesu, ejus vitam in
 hæc summam redigens.

Franciscus Suarez, Natione Hispanus,
 Granatensis, nobilibus parentibus natus
 5. Januarii ann. 1548. primâ ætate vix dum
 octava, annum agens 17. Salmantica, ubi ter-
 tum jam in Jure discendo curriculum agebat,
 se in Societate sacravit. Nondum exacto
 quinquenni biennio, Philosophiæ cursum iniiit;
 quo, neque discipulis eminere visus,
 neque mediocris ingenii limites transilire.
 sui pertæsus, pigensque profectus exi-
 enixè flagitare, ut se tandem ab iis stu-
 diis, quibus impar sentiebat ingenium, ne ope-
 ram perderet, abdicarent. Verùm Martinus
 Salmanticæ raræ admodum sanctimonix vir, qui
 collegium Salmanticense regebat, eum bono
 esse animo, & studia persequi; ejus olim
 perâ mirificè Ecclesiam Dei illustratum, & e-
 lectum in Societatem. Cui cum acquie-
 sceret, subita lux oborta sopitæ menti, erupit in
 P flam-

Io.

flamam, quæ rem postea Christianam clarissimis doctrinæ radiis perfudit, postquam per omnes disciplinarum humanarum, atque divinarum gradus, ad culmen sapientiæ ascendit. Philosophicas, Pincia, Romæ, Compluti, Salamanca, per annos complures doctissime professus est, donec Philippi II. Hispaniarum Regis accitu, primam Cathedram Conimbricæ iussus est occupare, Academiâ eum gratiæ loco à Rege postulante. Simul verò atque se explicare cæpit admirabilis viri eruditio, atque doctrina, & in tanto publici plausus splendore, patrum gravitas, atque facilitas, verborum modestia, animi submissio, incredibile dictum est, quantum attraxerit omnium animos, quantumque sui admiratione defixerit. Ita ut multi Conimbricam iter flecterent, ut *magnum illud* (sic aiebant) *Suarium, hujus ætatis prodigium & Oraculum* coram viderent. . . . Nec verò minora Suarium, quam Litterarum, decorant ornamenta virtutum. Sæpe à multis vocatum in dubium est, doctiorne esset, an Sanctior. In tanto literarum famæ fastigio, adeò sibi nihil arrogabat, ut se infra omnes demitteret, & nullis se functionibus, quam calix abjectissimis, aptiorem fateretur. Vitabat hominum congressus, ne in suas laudes, quod aliter vitare non poterat, impingeret: & quod fortè in illo summæ humilitatis videri poterat,

est, sæpe discipulos suos in rebus consulebat, libros iis, commentariolisque recognoscendos tradere, & si quid in eis censurâ dignum animadvertenterent, summa facilitate mutare solitus. Sui contempor honoris, servantissimus erat alieni. Nullius ingenium famamque detrimere: nulla verborum illi inter disputantum acrimonia, nullus aculeus. Nihil, ut falsum absurdumque, quod contra se adterretur, damnabat. Mira fuit ejus in cibo potuque abstinentia. Tres per hebdomadam dies severè tolerabat; quamquam, si quis eum quotidie jejunasse affirmet, veritatis fines haud præscribit; nam sumpto ad meridiem cibo perexiguo, aut nullo, prandium differebat in noctem: sed autem, cum largius ac splendidius erat, libræ pondus non excessisset. Ad hæc singulis in se diebus immaniter sæviebat flagris a neo filio intertextis. Lecto utebatur ad somnum solito ductiore; quin & noctes sæpe ducebat insomnes, ut absque linteamine defessa membra quieti componerebat. Studium Orationis frequentissimum in eo extitit, & flagrantissimum, quod nullus unquam literarum, aut aliorum negotiorum tumultus interturbaret. Affirmabat interdum, si è duabus altera necessitas imponeretur, vel solitam ritu societatis orandi horam, vel quæsitam tot annorum labore scientiam amittendi, æquiori laturum animo, hu-

jus, quàm illius jacturam. Addebat semihoram manè penso communi precationis, & vesperere horam integram. Interdiu si quis incidisset nodus in studiis, confugium habebat orationis ad Deum pro ejus explicatione: quæ si esset abstrusior, Deiparam quoque Virginem consulebat. Accidit aliquando, ut altissima contemplatione defixus, nullo excitantium strepitu ad se revocari posset, utque duos ab humo cubitos sublimis, splendidissimos lucis radios, à Christi pendentis effigie in se vibratos, toto vultu ac pectore exciperet. Pectus ejus in Deiparam ardentissimo quodam scintillabat affectu. Diebus illi dicatis, duas ipsas ante Sacrum horas, illius colloquio frui solebat, cui uni referebat acceptos, felices in literis successus. Primus ipse, de cumulata supra omnes simul Cælites reliquos Deiparæ gloriâ, sententiam sparsit in vulgus hortatu Martini Guterrii, viri in ejusdem Virginis gloriam effusissimi, cui in eâdem facta spectabilis, gratia egit propter operam sui causa egregiè collocatam. Erga Eucharistiam Sacrosanctam Religionem quoque præcipuâ fuit. Negabat, aliam sibi horam in vitâ pleniorē esse solatii, & voluptatis eâ, quâ Sacris operabatur. Hinc illi puritas animi, quam toto vitæ tempore tenuit illibatam. Demum ætate gravis Olyssipone decubuit, cum gliscentem inter Regios Sena-

tores, & Pontificis Legatum controversiam summa felicitate tranquillasset, ob quam rem Paulus V. Pontifex Maximus, propriis illi Literis gratias egit. Morbo ejus univèrsa Civitas visa est ægrotare; adeò mærebant omnes unius causâ. Solus ipse hilaris, atque animi elacer, ingeminabat identidem illa verba, *Expectans expectavi Dominum. Quàm dilecta Tabernacula tua Domine.* Inter voces, animo collabente, defecit, mortuo similis. Paulò post sibi redditus, ac Cœlesti gaudio delibutus, *Non putabam*, inquit, *tam suave esse, tam dulce mori.* Tandem Sacramentis susceptis moritur a. Christi 1617. ætatis ferè 70.

Hæc fuit Suarji, Doctoris nihil rigidi, præsentisque Ecclesiæ benignitatis acerrimi propugnatoris vita, is exitus. Non igitur nostra benignitas cupiditas est, non ambitio, non adulatio, non amor libertatis, non odium disciplinæ; sed humanæ infirmitatis justa æstimationis, sed commiseratio, sed charitas, seu charitatis filia prænobilis, conciliatrix virtutum, venatrix animarum, perditorum salus. Contrà vestra severitas virtus non est, sed aut humor quidam capitis tetrici, suspiciosus timor, ardor biliosus, aut potius subtilis ambitio, novandi cupiditas, perturbatio disciplinæ, Ecclesiæ contemptus, ex errore nascens, & in alios errores, & in schismata tandem erumpens.

Id satis ostendit exitus multorum ex vestris, sed
 ejus præsertim, ut cæteros taceam, quem
 alias nominavi, vestræ scholæ doctorem prima-
 rium, authorem libri *de freq comm*. Rigorem
 ille, ut nosti, adamavit in primis, hinc novan-
 di amor, hinc ambitio quædam centoria, hinc
 turbæ, hinc errores varii, hinc contumacia,
 tandem schisma manifestum. Ejus enim ali-
 quot Propositiones (ut bene nôsti) proscribere
 coacta fuit sacra Facultas Parisiensis, pro eo,
 quem profitetur, Fidei candore. *Cum autem
 eadem optaret* (utor verbis ejusdem Facultatis
 in decreto anni 1656. confirmato in ultima de-
 liberatione adversus libellum, cui titulus est
Cas de Coscience,) *Ex animo optaret prædicti
 Magistri Antonii Arnaul damnatâ doctrinâ, per-
 sonam servari, quippe sibi carissimam, tanquam
 filium matri, eam in rem sape ipsum per amicos
 hortata est, ut veniret ad comitia, Matri se sub-
 iiceret, ejuraretque falsam & PESTILENTEM
 doctrinam, idem cum eâ sentiret, & unanimi,
 atque uno cum ea corde & ore honorificaret De-
 um, & Patrem Domini nostri Jesu Christi. Pro-
 pter hæc non modò amantissimæ Parentis suæ consilia
 & hortamenta contempsit, sed etiam per Appa-
 ritorem Regum, eidem facultati signifi-
 cavit, se pro irritis, ac nullo habere, quidquid
 ea in re præsentis egisset, acturâque esset. Quare
 eadem facultas ipsum è corpore suo iustissime
 refecit.*

Is fuit exitus hujus rigidi Doctoris, quem videbatur adurere zelus domus Dei, & amor restituendi antiquam in Ecclesia disciplinam. Utinam illum non sequantur alii modo. Utinam etiam non progrediantur ulterius ex confirmata jam multi temporis adversus non suorum tantum studiorum Parentem, sed Matrem communem Romanam Sedem contumaciâ. Et fuit, eritque, qui hos appellet melioris notæ Theologos, utique esse dicat veram, Romanam, & Catholicam Ecclesiam, quâ moderna consuetudo administrandi Sacramentum Pœnitentiæ, quamvis tot Pontificum, tot Theologorum tot sæculorum auctoritate sustentata, & confirmata, habeatur pro abusu? Quis non exhorrescat? Quis est ad hoc animi tui sensus?

D. R. Parùm abest quin desciscam ad vos.

D. D. Non id desciscere est, sed redire, sed respicere ab erroribus suis.

D. R. Ex errore saltèm voluntatis haud quam ad eorum partes transivi, sed ex quadam animi persuasione. Putavi non posse ex vestra benignitate, post damnatas ab Innocentio XI. propositiones, tutò administrari Sacramentum Pœnitentiæ. Præcipuæ enim nostræ Controversiæ versantur circa hujus Sacramenti valorem, circa quem tutiores opiniones sequi, præsertim post prædictam damnationem, debemus. Nostræ autem opiniones, fortè veræ non sunt, tutiores

certò sunt. Quis enim neget, tutius esse accedere ad Sacramentum contritum, diu præparatum, probatúmque, & sic de reliquis? ergo has sequi debemus. Hæc me persuasio tenuit, nec deserit penitens: non enim adhuc, quamvis tam multa audierim, video facilem & expeditam hujus argumenti solutionem.

D. D. Id ergo in gratiam tui futuræ disputationis decimæ argumentum, & labor esto.

CALUMNIA X.

Præsens benignitas in administrando Sacramento Penitentiae non est satis tuta, adeoque Sacramento injuriosa.

DISPUTATIO X.

Doct. Rgumentum quòd, in fine præcedentis disputationis proposuisti, petebatur (si bene memini) ex eo, quòd vestrae sententiæ circa hujus sacramenti Administrationem tutissimæ sunt in praxi, quidquid fit, de earum veritate, secùs autem nostræ; unde de sequi videtur, nostram benignitatem esse Sacramento injuriosam, adeoque subjectam censuræ Innocentii XI. Quòd autem id sequatur, hunc modum probare soletis. Experire rem tuam fideliter agam, nec dissimulem cultatem,